

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Упутства за примену стандарда 6:

- 6.1 Високошколска установа у своме раду остварује јединство образовног, научноистраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада.
- 6.2 Високошколска установа перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, уметничке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте.
- 6.3 Високошколска установа систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника.
- 6.4 Садржај и резултати научних, истраживачких, уметничких и стручних активности високошколске установе усклађени су са стратешким циљем саме установе, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.
- 6.5 Знања до којих високошколска установа долази спровођењем одређених научних, истраживачких, уметничких и професионалних активности активно се укључују у постојећи наставни процес.
- 6.6 Високошколска установа подстиче своје запослене да се активно баве научним, истраживачким, уметничким и професионалним радом и да што чешће објављују резултате свога рада.
- 6.7 Високошколска установа обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима.

Висока школа за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школа) примењује Стандард 6. Квалитет научноистраживачког и стручног рада, а што је евидентно из Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (у даљем тексту: [Правилника](#)), чланови 43. до 48, посебно члан 48, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 6 од тачке 6.1 до тачке 6.7, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 6.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.6 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 7, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.7 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 8, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

1. Високошколска установа анализира структуру и ресурсе за остваривање и организовање базичних, развојних и примењених истраживања, уметничког и стручног рада и показује да постојеће структуре за реализацију и организовање научноистраживачког, уметничког и стручног рада одговарају нормативима.

Школа је поседује организациону **структуру** која је неопходна за остваривање научно-истраживачког и стручног рада, као и значајне **људске ресурсе** за његово спровођење, посебно у пољу друштвених наука, у области развојних и примењених истраживања.

Што се тиче организационе **структуре**, Школа је формирала Истраживачко-развојни центар (ИРЦ), у настојању да своју организациону структуру прилагоди научно-истраживачком и стручном раду, у циљу бољег повезивања свих досадашњих научних активности као и подстицања нових, и како би се њима боље координисало и управљало са једног места, у оквиру кога се обједињују све релевантне истраживачке активности, које обухватају следеће области деловања:

- Издавање редовних и специјалних издања часописа International Review (IR),
- Издавање редовних издања часописа Трендови у пословању,
- Организовање међународне научне конференције (EEE),
- Пројектне активности,
- Међународна научна сарадња,
- Издавање монографија и специјалних публикација,
- Успостављање домаће и међународне сарадње са факултетима и научним институцијама,
- Неформално образовање и обука и усавршавање привредних и других руководећих кадрова у области пословне економије, предузетништва, финансија и осигурања.

ИРЦ представља посебну организациону јединицу за научно-истраживачки рад, која има свог директора, Статут, и коју чине наставници, истраживачи, сарадници и остали запослени Школе, који по потреби имају ангажман у оквиру њега.

Школа је до сада укључујући и ИРЦ до сада публиковала значајан број [научних публикација](#).

Што се тиче **људских ресурса** неопходних за остваривање научно-истраживачког и стручног рада може се констатовати да Школа поседује значајан број наставника (укупно 51) са научним звањима, као и сарадника са научним и стручним звањима (укупно 32), а што узето заједно представља значајан научно-истраживачки потенцијал.

2. Установа треба да документује да је одређивање истраживачких стратегија и циљева у складу је са стратешком оријентацијом установе и националном стратегијом.

Истраживачка стратегија и циљеви Школе ближе су формулисани кроз [План ИРЦ за 2020. годину](#), од којих је примарни циљ „унапређивање научно-истраживачке делатности ПЕП-а кроз пружање подршке његовим истраживачима и сарадницима у реализацији различитих научних активности, а у складу са захтевима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, односно иностраних институција које се баве научно-истраживачком делатношћу и Стратегијом развоја ПЕП-а“, и у потпуности су:

— у складу са **стратешком оријентацијом Школе**, која је ближе формулисана кроз [Циљеве Школе](#), од којих се посебно могу издвојити следећи циљеви:

- ✓ преношење научних и стручних знања и вештина;
- ✓ развијање научних и стручних сазнања и унапређење стручне праксе у области пословне економије, менаџмента, финансија, маркетинга и права;
- ✓ иновирање, развој и примењивање нове образовне технологије у преношењу знања кроз процес образовања и научноистраживачког рада.

— у складу са **националном стратегијом**, која је ближе формулисана у оквиру документа Владе Републике Србије „[Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године – Истраживања за иновације](#)“, из које се могу посебно апострофирати циљеви:

- ✓ стварање нових знања, развој нових и унапређење постојећих технологија, решавање сложених друштвених и економских проблема и дефинисање привредне специјализације земље;
- ✓ образовање висококвалитетног истраживачког кадра који ће бити у стању да својим знањем и научноистраживачким радом ствара нове вредности, осмисли и генерише економски и укупни друштвени развој.

3. Установа наводи листу пројеката које финансира Министарство образовање и за науку Министарство културе или које финансирају међународне организације а, чији су руководиоци наставници стално запослени на високошколској институцији.

У Школи се тренутно **не реализују пројекти** које финансира Министарство за образовање и науку будући да Школа по [Закону о научно истраживачкој делатности](#) (члан 30, тачка 3) не припада ни једној научноистраживачкој организацији која може бити акредитована за научно истраживачки рад (институти, факултети, универзитети и центри изузетних вредности), и стога не може да буде регистрована за научно-истраживачку делатност, а пошто је то услов конкурисања, Школа нема могућност да конкурише за реализацију пројеката које финансира Министарство за науку.

У Школи се тренутно **реализује међународни пројекат**: Combating Illegal Trade through Reasearch Eduaction and Awareness који финансира Philip Morris International.

Установа прилаже и листу пројеката који обезбеђују трансфер технологије релевантним индустријама и пословним заједницама као и непрофитним организацијама.

До сада реализовани пројекти Школе **нису били усмерени на обезбеђење трансфера технологије** индустријама, пословним заједницама као и непрофитним организацијама, те стога такву листу није ни сачињавала.

4. Установа наводи појединачно ангажовање наставника и сарадника у оквиру научноистраживачких пројеката које финансира Министарство бразовање и науку.

Наставници и сарадници Школе индивидуално тренутно **нису ангажовани** у оквиру научноистраживачких пројеката које финансира Министарство за науку.

5. Високошколска установа пружа доказе да је обезбеђена **интегрисаност истраживачких метода и резултата истраживања** у наставне програме академских и докторских студија.

Школа је је **обезбедила интегрисаност истраживачких метода** и резултата истраживања у наставне програме академских студија ([Правилником](#), члан 48, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада) на тај начин, што се знања, до којих долази и спровођењем научно истраживачких и професионалних активности, активно укључују у постојећи наставни процес кроз његово континуирано иновирање.

У том смислу Школа прибавља информације од наставника и сарадника којим се њихова знања, до којих су дошли у резултату научно истраживачких и професионалних активности Школе, укључују у наставни процес, у резултату чега је континуирано иновирање наставног садржаја већине предмета курикулума студијских програма.

6. Високошколска институција треба да документује да пружа подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом. Документује се систем за финансијску подршку младим истраживачима из сопственог вишка прихода високошколске установе.

Школа је у циљу пружања **подршке наставницима и сарадницима** да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом и сама покренула публикување сопственог међународног часописа под називом International Review (IR).

Часопис [International Review](#) излази од 2012. године, два пута годишње у електронском издању (пдф формату) и у штампаној верзији, на енглеском језику.

Од 2014 године, часопис излази у суиздаваштву са италијанским издавачима из Болоње.

Структуру радова чине 50:50 радови аутора из земље и радови аутора из иностранства. Сви радови поред двоструке “следе” рецензије, пролазе и обавезну софтверску проверу на плагијате.

Часопис је индексан у следећим базама и на платформама:

- Emerging Sources Citation Index (ESCI),
- ERIH PLUS,
- SCIndeks,
- Science Impact Factor (SIF),
- Google Scholar,
- Directory of Open Access Journals (DOAJ),
- The University of Saskatchewan Library,
- Scientific Indexing Services (SIS),
- Directory of Research Journals Indexing,
- WorldCat Database Search Engine,
- ROAD- Directory of Open Access scholarly Resources,
- ResearchBib (Research Bible).

Часопис се налази у процесу евалуације за улазак у базу SCOPUS и у друге сличне базе.

Часопис [Трендови у пословању](#) чији је издавач Школа од 2019. године, излази два пута годишње у електронском и штампаном издању, на српском и енглеском језику.

Часопис је од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја добио категорију М53 за 2020. годину. Часопис је реферисан у Српском цитатном индексу (SCIndeks) (<http://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=12810>).

Часопис је индексиран у DOAJ (Directory of open access journals – Онлајн база података која индексира квалитетне рецензиране часописе који се издају у режиму отвореног приступа) (<https://doaj.org/toc/2334-8356>).

На тај начин се наставницима и сарадницима Школе омогућно под повољнијим условима објављивања научно-стручних радова у међународном часопису.

Будући да се часописи финансирају из сопствених извора Школе, он је својеврсна потврда **система за финансијску подршку младим истраживачима** из сопственог вишка прихода установе, а што доказује и [Преглед реализованих финансијских подстицаја за реализацију научно истраживачких радова наставног особља Школе](#).

7. Установа потврђује примером да се за избор у звање наставника критеријуми који се односе на научноистраживачки, уметнички и стручни рад доследно примењују и да су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање.

У Школи се **доследно примењују критеријуми** који се односе на научноистраживачки и стручни рад, јер се за избор у звање наставника и сарадника обавља стриктно по [Правилнику о минималним условима за стицање звања наставника и сарадника](#), а који је у свему усклађен са препоруком Националног савета за високо образовање ([Минимални услови за избор у звања наставника на универзитету](#)). О свим изборима спроведеним по наведеном правилнику у секретаријату Школе постоји документација, која се на захтев Рецензентске комисије може дати на увид.

8. Установа документује да је избор и именовање наставника и ментора на студијским програмима докторских студија обављено у складу са тренутно важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља.

Школа је према члан 43. [Закона о високом образовању](#) акредитована као Висока школа, која у складу тим према члану 47. истог закона може да остварује основне академске студије, мастер академске студије и специјалистичке академске студије. Из наведеног је евидентно да Школа нема право да изводи докторске студије, па стога **избор и именовање наставника и ментора** на студијским програмима докторских студија за Школу није релевантно.

9. Установа анализира и упоређује своје критеријуме који дефинишу избор наставника и избор ментора на докторским студијама са условима других високошколских установа из одговарајућег научног поља.

Образложење дато за тачку 8. важи и за ову тачку, па стога **анализирање и упоређивање критеријума** који дефинишу избор наставника и избор ментора на докторским студијама за Школу није релевантно.

10. Високошколска установа треба да наведе доказе о интензивној међународној сарадњи.

Школа је од свог оснивања препозната је као поуздан партнер и због тога је све време успостављала **међународну сарадњу**, пре свега високошколским установама у свету. Из наведених разлога Школа је и донела [Стратегију међународне сарадње](#).

Међународну сарадњу Школа успоставља кроз међународну конференцију [“Employment, Education And Entrepreneurship – ЕЕЕ”](#) („Запошљавање, образовање и предузетништво“), коју традиционално организује сваке године, као и кроз бројне друге на којима се јавља било у улози координатора, или да само учествује у раду. На тај начин Школа је успела да успостави сарадњу са високошколским установама готово на свим светским континентима, да исту потврди низом Уговора о пословно техничкој сарадњи. У том смислу Школа до сада има више потписаних [Уговора о пословно техничкој сарадњи](#) са високошколским установама у земљи и иностранству.

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- усаглашеност образовног, научноистраживачког, уметничког и стручног рада;
- перманентност научног истраживања и међународне сарадње;

- праћење и оцењивање квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника;
- усаглашеност садржаја научноистраживачког уметничког и стручног рада са стратешким опредељењем земље и европским циљевима;
- активно укључивање резултата истраживања у наставни процес;
- подстицање наставника и сарадника на публикување резултата истраживања;
- издавачку делатност;
- брига о научноистраживачком подмлатку.

б) Анализа слабости и повољних елемената

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**Strengths** / Предности; **Weaknesses** / Слабости; **Opportunities** / Могућности; **Threats** / Опасности).

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** одабраног елемента: **Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника.**

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <p>Системски приступ за Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника дефинисан Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета кроз:</p> <p>— члан 48. тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научно истраживачког и стручног рада,</p> <p>— члан 55. тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника. +++</p>	<p>Weaknesses (Слабости)</p> <p>Пракса је показала да код сваког прикупљање информација од стране наставног особља (наставника и сарадника), а нарочито када се ради о достави информација:</p> <p>— Преглед објављених резултата НИР (Образац НИР),</p> <p>— Извештај о НИР наставника и сарадника за претходну годину (Образац б),</p> <p>— Самооцењивање испуњености услова за (ре)избор у исто или више звање (Образац СПИУИЗ),</p> <p>не постоји једнак одзив наставног особља како у погледу времена одзива, тако и самог одзива.</p> <p>Највећи број наставног особља наведене обавезе извршава у предвиђеном року, један мањи број њих по правилу тражене информације доставља са закашњењем, али увек има и оних који се уопште не одазову захтеву, па се онда са њима води накнадна преписака (у смислу потсећања на обавезу, постављање новог рока, и тд.) што омета нормалан ток одвијања пословних процеса и додатно непотребно троши време и ангажоване људске ресурса. +++</p>
<p>Opportunities (Могућности)</p> <p>Постоји могућност да се питање непрофесионалног понашања једног броја наставног особља на бољи начин</p>	<p>Threats (Опасности)</p>

уреди Правилником о раду. ++	
------------------------------	--

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда б:

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе два одабраних елемената могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидентирано постоји укупно: (1) слабост, као и (1) могућност. На основу њих сачињени су предлози и планиране мере.

в) Предлози за побољшање и планиране мере

в1) *Размотрити могућност да се Правилник о раду, у делу који се односи на наставнике и сараднике, а тиче се њиховог благовременог испуњавања и неиспуњавања обавеза надогради награђивањем, односно санкционисањем за правовремену доставу менаџменту потребних информација у вези са НИР од стране наставног особља.*

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.